

HARIDUSELU KÄSITLEV

PRESSIKONVERENTS

Neljapäeval, 22. augustil toimus Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi pressikonverents, milles osalesid haridusminister Rein Loik, tema asetäitjad Mati Kask ja Kalju Luts, õppeosakonna juhataja Ants Eglon, hariduskorralduse osakonna juhataja Valeri Aava ning teadus- ja kõrghariduse osakonna peaspetsialist Kunder Kulli.

Pressikonverentsi avas Kalju Luts, kes ütles, et praegune haridusministeerium on töötanud poolteist aastat, see on olnud tihe tööperiood. Pressikonverents korraldati just nüüd, kuna oldi seisukohal, et kõnelda tuleb tehtud tööst, mitte aga püstitada üleskutseid ega anda ennatlikke lubadusi.

K. Luts andis ülevaate haridusministeeriumi struktuurist.

Hariduskorralduse osakonnal on põhiraskus Eesti hariduselu korraldamisel. Õppeosakond tegeleb küsimustega, milline on Eesti hariduse situatsioon, missugune osa on õppeplaani ja õppeprogrammidel, milline on Eesti hariduse praegune tase võrreldes maailma omaga. Suur koormus on kõrghariduse ja teaduse osakonnal. Eesti hariduselu tõus kavandati esmalt kõrghariduse reformi kaudu. Osakonna põhiraskus on Eesti kõrgkoolide struktuuri muutmine, et jõuda maailma paremate hulka. Üldosakonna teene on, et kõigi õppeasutuste lõpetanud said Eesti Vabariigi diplomid, väärilised ka Eesti oma kuld- ja hõbemedalid. Uuele tasemele viiakse ka täiendkoolitus. Sellega tegeleb kaadri- ja täiendõppe osakond. Kogu haridusministeeriumi tegevus on suunatud vaimse arendamisele Eestimaal.

Majandusküsimustes võttis sõna Mati Kask. Ta kõneles, et vastavalt vabariigi valitsuse otsusele on nüüd võimalik tõsta ka haridustöötajate palka. Oodatud palgatõus võtab ehk paljud pinged maha. Põhimõte on selles, et hea õpetaja saaks suuremat palka. Hea palk peaks stimuleerima hea õpetaja töötamist koolis, millest on muidugi eelkõige õpilastele kasu. Et oleks tagatud objektiivsus, tuleks õppeasutuses palkade suurus otsustada juhi ja kollektiivi kaasabil.

Probleemiks on ikka õpilaste toitlustamine koolis. Et toitlustusettevõtted tahavad maksimaalselt kasu saada, tõusis järsult õpilaste soojatoidu hind. Probleem on keeruline, sest ei saa ju ühe asutuse tulude arvelt katta teise kulusid. Kuid koolitoidu hind on tõusnud juba 13 rublani ja kunstlikult seda vähendada ei saa. Kohalikud omavalitsused peaksid siin küll võimaluste piires koole aitama, sest üks aita ju täisväärtusliku inimese arenemisele kaasa ka nii igapäevane asi nagu täis köht. Pika koolipäeva jooksul on see toit kahtlemata vajalik.

Probleeme on ka lasteaeda-

des. Peale haridusministeeriumile alluvate lasteasutuste on olemas ka ametkondlikud, milles ei käi ainult ühe ametkonna töötajate lapsed, vaid ka teised. On tõstatatud küsimus, et nende laste vanemad peaksid kõik lisakulutused ise katma. Haridusministeerium on püüdnud seda peatada. Ametkondlikud lasteasutused tuleks viia kohalike võimuorganite alluvusse, nende üleandmine peaks toimuma bilansist bilanssi.

M. Kask rääkis ka materiaalsest baasist. Käesoleval aastal on Eestis ehitamisel 19 uut koolimaja ja haridusasutust, kahjuks ei saa aga kõik need 1. septembriks valmis. Ehitamisel on ka kõrgkoolide objekte, näiteks Tartu ülikooli kolm suurt objekti. Vabariigi juhtkond on haridusministeeriumi taotlusi mõistnud ja eraldanud ehitamiseks rahalisi vahendeid.

Kooliarvutitest. Kahjuks pole arvuti «Juku» eriti populaarsust võitnud, ka tema töökindlus on madal. Hind on aga juba 6300-lt rublalt 11 000-le tõusnud. Otsustati, et 1992. aastal «Juku» tootmist ei jätkata, tuleb otsida Läänest ostuvõimalusi.

Õppetehnika probleemi lahendamist alustati eelmisel aastal, mil Tallinnas viidi läbi rahvusvaheline näitus. Õppetehnikat võiksid hakata tootma mitmed välkeettevõtted ja kooperatiivid.

Seoses õppeaasta peatse saabumisega läheneb paraku ka talv. Eestimaal on üle 1200 haridusasutuse. Kahjuks ei suudeta Tallinnast jälgida nende kõigi valmisolekut talveks. Kahtlemata on vajalik, et ka talvetingimustes saaks kõikjal töö normaalselt jätkuda.

Saalist küsiti, kas koolitoolituse osas dotatsioon kolme- ja enamalapselistele perekondadele säilib. Minister Rein Loik vastas, et ka see lahendatakse ära kohalike volikogude otsustega. Ja riigi poolt kõikidele lastele makstav kompensatsioon on osaliselt mõeldud ka koolitoidu kompenseerimiseks.

Rein Loik kõneles ka stipendiumidest. Stipendiumide suurused ei ole tänaseks päevaks veel täpselt kindlaks määratud. Mõte on, et kõrgkoolides oleks stipendium 0,7 ja tehnikumides 0,4 miinimumpalka (miinimumpalkaks loetakse praegu 200 rubla). Lisaks on muidugi ka kompensatsioon. Üliõpilastel on teatavasti ka krediitvõimalus kuni 2000 rubla aastas, mis tuleb pärast kõrgkooli lõpetamist viie aasta jooksul tagasi maksta. Arvestades meie raha väärtuse kiiret langemist, peaksid paljud tudengid seda ära kasutama.

Lõpetuseks ütles minister, et vaatamata rasketele majandusoludele, on õpetajakond orienteeritud sellele, et lastele oleks tagatud hea õpetus ja turvatunne koolis.

KAIRE PÕDRA